

Effectieve middelen tegen (kool)vlieg in de pijplijn

Werkzaamheid middelen loopt sterk uiteen

tekst Jan de Lange, Proeftuin Zwaagdijk.

Proeftuin Zwaagdijk beproefde in 2014 in opdracht van telers via het PT diverse middelen tegen de made van de late koolvlieg in spruiten en Chinese kool. Doel was het beoordelen van de effectiviteit en gewasveiligheid. Sommige experimentele middelen deden het erg goed.

De koolvlieg (*Delia radicum*) is 4 tot 7 millimeter lang en licht tot donkergrijs. De vlieg legt 2 tot 30 circa één millimeter lange eitjes bij de voet van de plant. De eerste vlucht is in de tweede helft van april, vervolgens is er al een tweede vlucht in juni die doorgaat tot in juli. In augustus-september is er nog vaak een derde vlucht. Bij de latere vluchten worden in spruitkool de eitjes ook wel in de oksels van de onderste bladeren bij de spruitjes afgezet. De larven veroorzaken wormstekigheid en vaak rottende spruiten, vooral bij spruiten met losse blaadjes, waarbij eitjes niet zo gemakkelijk uitdrogen. Bij Chinese kool en ander koolsoorten wordt de onderkant van de kool aangetast door de derde generatie koolvlieg.

Hoge druk

De proeflocaties in Mijnsheerenland (spruiten) en Rijsbergen (Chinese kool) werden geselecteerd vanwege een hoge infectiedruk van koolvlieg in voorgaande jaren. Vanaf eind juli tot half oktober werd in spruitkool iedere 7 of 14 dagen gespoten met bestaande en experimentele middelen. Bij Chinese kool werd vanaf eind augustus tot begin oktober gespoten, de eerste bespuiting volgde drie weken na het uitplanten. De 40 grote spruitkoolvelden werden met een trekkerspuit gespoten, de kleine Chinese koolvelden met een handspruit.

Rotte spruiten tellen

Aan het eind van de proef in Chinese kool werden de schade en de productie bepaald. Door bij spruitkool om de twee à drie weken alle rotte spruiten in de netto velden te beoordelen kon met zekerheid de oorzaak van het rotten worden vastgesteld.

Uit de proeven kunnen de volgende conclusies worden getrokken.

FOTOS: JAN DE LANGE

Door koolvlieg veroorzaakte bende.

Spruitkool:

- Onbehandeld werd flink aangetast door de larve van de late koolvlieg.
- De standaardbehandeling Karate Zeon + Agral Gold had geen bestrijdingseffect.
- Behandeling 6 had het laagste aantal aangetaste spruiten: met een van de experimentele middelen waaraan momenteel wordt gewerkt, met een brede werking tegen allerhande vliegen, allerhande rupsen en koolwittevlies.
- Een toelating ligt in aanvraag bij het CtGB. Twee andere behandelingen, eveneens met experimentele middelen, hadden eveneens minder aantasting dan onbehandeld en zijn eveneens als perspectiefvol aan te duiden.
- Karate Zeon en drie andere behandelingen met experimentele middelen bestreden ook melige kooluis.

Chinese kool:

- De standaardbehandeling met Vertimec Gold was bij Chinese kool effectief. (onbehandeld 14 procent van de planten had koolvlieg in de kool, Vertimec Gold verminderde de aantasting tot 4 procent. Bovendien was de aantasting met maden veel geringer).
- Behandeling 6 was – als bovenstaand aangegeven bij spruitkool – het meest effectief.
- Vertimec Gold en vier andere behandelingen (met experimentele middelen) hadden een neveneffect tegen de minerende fruitvlieg. (onbehandeld 19 procent, na behandelen 1 tot 2 procent aantasting).
- Twee andere behandelingen gaven minder koolvliegaantasting dan onbehandeld en zijn hiermee perspectiefvol. ●

Close-up aantasting onderkant Chinese kool.